

IZVEŠTAJ O RADU U INSTITUTU ZA UPOREDNO PRAVO U 2008. GODINI

Kadrovska pitanja:

U toku 2008. godine, Institut za uporedno pravo napustila je dr Snežana Stojanović, koja je prešla da radi kao docent na Pravnom fakultetu u Kragujevcu.

Zaposlio se dr Ivan Zveržhanovski, koji je doktorirao na univerzitetu Kings College u Londonu

Zaposlila se Jelena Lepetić, koja je diplomirala na Pravnom fakultetu u Beogradu

Dr Fernanda Fernandez – Jankov primljena je na projekat Ministarstva nauke i ona je sada u potpunosti finansirana od strane Ministarstva nauke.

Izdavačka delatnost:

U 2008. godini, izdavačka delatnost u Institutu je bila veoma intenzivna, objavljen je znatan broj knjiga, članaka, časopisa.

Po prvi put posle dužeg vremena, sva tri broja časopisa „Strani pravni život“ su objavljena u 2008. godini. U ta tri broja objavljeno je ukupno 33 članka, od čega su 5 autori iz inostranstva, a tri rada su objavljena na engleskom jeziku. Jedan od autora, čiji smo tekst objavili u broju 3 je i Klaus Roksini, čuveno ime, profesor krivičnog prava iz Minhena, jedan od najznačajnijih eksperata u svojoj oblasti i počasni doktor nauka mnogih svetskih univerziteta, pa između ostalih i beogradskog univerziteta. Na žalost, od strane matičnog odbora Ministarstva nauke, časopis je rangiran za prošlu godinu u najnižu kategoriju, ali, ja se nadam da će to biti ispravljeno i prevaziđeno u 2009. godini. Što se tiče časopisa „Strani pravni život“, informacija je za 2009. sledeća: na „prelomu“ se trenutno nalazi broj 1 za 2009. koji ima 14 članaka, a broj 2 samo što nije poslat na „prelom“ i on će imati čak 16 članaka, čime će broj radova iz prethodne godine od 33, biti skoro dostignut sa samo dva prva broja. Raduje činjenica da je značajan broj naučnih radnika izvan Instituta, pa i izvan Srbije (Nemačka; Poljska; Jordan i Slovenija) sada veoma zainteresovan za objavljivanje u našem časopisu, čemu je verovatno u jednoj meri doprinela i činjenica da sada imamo novu internet prezentaciju Instituta i naših izdanja.

Osim časopisa, u Institutu su objavljene i sledeće knjige (i tematski zbornici radova)

- monografija „Borba protiv organizovanog kriminala u Srbiji“ (u saradnji sa UNICRI agencijom UN iz Torina i Pravnim fakultetom iz Firence) – ova monografija objavljena je i na srpskom i na engleskom jeziku.
- monografija „Međunarodni sud pravde I“
- priručnik „Prava pripadnika sistema odbrane“
- monografija „Objektivna odgovornost u krivičnom pravu“
- Tematski zbornik radova „Kosmet-Gordijev čvor“
- Monografija „Uvod u pravo SAD“

U saradnji sa „Službenim glasnikom“ objavljena je i monografija dr Snežane Stojanović „**Finansiranje Evropske Unije**“, a u najskorije vreme se očekuje objavljivanje još tri monografije, za čije štampanje je Institut dobio sredstva od strane Ministarstva nauke. To su monografije mr Katarine Jovičić, dr Aleksandre Rabrenović i dr Dragane Knežić – Popović i dr Ljubiše Dabića

Naučni saradnici Instituta su u 2008. godini objavili ukupno 67 bibliografskih jedinica, uglavnom članaka u različitim časopisima, monografijama, zbornicima radova, koje objavljuje ne samo Institut za uporedno pravo, već i najrazličitije druge naučne institucije u zemlji i inostranstvu.. Na letošnjem preliminarnom rangiranju, vrednovanju, od strane Ministarstva, Institut se našao na vrlo dobrom 22. mestu od 60, ali je na žalost, naknadno, nakon što su žalbe nekih drugih institucija, možda i ne baš sasvim osnovano, bile uvažene, Institut potisnut na 37. mesto. Može se reći da su, u pojedinačnom pogledu, naši saradnici dobro prošli kategorisanje – kvantifikaciju od strane Ministarstva nauke, - najveći broj saradnika rangiran je u kategoriji A3 i A2, a imamo i saradnike vrednovane u kategoriji A1.

Ostale naučne aktivnosti Instituta za uporedno pravo

Naučni saradnici Instituta, pojedinačno su angažovani na obavljanju i nekih drugih aktivnosti. Tako su dr Ivanka Spasić i dr Jovan Ćirić učestvovali u pisanju „Enciklopedije srpskog naroda“ u izdanju Zavoda za udžbenike Srbije; dr Dragan Prlja je angažovan na izradi strategije Vlade Republike Srbije za uvođenje elektronske uprave. On je takođe angažovan od strane Pravnog fakulteta u Beogradu i kao predavač na redovnim studijama na ovom fakultetu. Dr Aleksandra Rabrenović je angažovana na projektu Svetske banke za reformu pravosuđa u Srbiji, a mr Milica Matijević kao stručni konsultant kancelarije zastupnika Republike Srbije pred sudom u Strazburu. Mr Dejan Šuput je angažovan kao član ekspertskeg tima za izradu Zakona o sportu, a mr Mario Reljanović kao član ekspertskeg tima za izradu zakona o poverljivosti informacija. Dr Jovan Ćirić je član radne grupe za izradu Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika Srbije. On je takođe u 2008 godini, od strane Pravnog fakulteta u Beogradu bio angažovan kao član komisija za odbranu jedne magistarske i dve doktorske teze. Osim toga u nekoliko navrata, on je na Pravnom fakultetu, održao predavanja na specijalističkim kursevima o borbi protiv korupcije.

Svaka od ovih aktivnosti, iako jesu pojedinačne i pre svega posledica ličnih zasluga institutskih saradnika, u osnovi predstavljaju nešto čime se Institut i kao kuća može pohvaliti, jer jednostavno, sve to znači da su njegovi saradnici cenjeni kao priznati eksperti i izvan Instituta, u raznim zakonodavnim komisijama, na Univerzitetu i drugim državnim i nevladinim organizacijama.

Biblioteka

Bibliotečki fond Instituta je u 2008. godini obogaćen za 99 novih knjiga. Od toga su 82 knjige nabavljene kao pokloni . 55 od autora ili drugih lica, a od strane ustanova 27. 13 knjiga nabavljeno je u razmeni sa drugim institucijama, - 7 od Pravnog fakulteta u Nišu, između ostalog, 1 od Kriminalističko-policijske akademije iz Beograda, 1 od Instituta društvenih nauka, 1 od Pravnog fakulteta u Mariboru, 1 od Pravnog fakulteta u Ljubljani, 1 od SANU, 1 od Instituta za uporedno pravo u Lozani. Kupljena je na žalost samo 1 knjiga, što je posledica štedljivog pristupa čitavoj problematici poslovanja Instituta u svim, pa tako i u ovoj oblasti. Nadamo se, da će uprkos sadašnjoj i budućoj ekonomskoj krizi, u narednom periodu ovo biti popravljeno.

U vezi sa bibliotekom Instituta, treba pomenuti i novodizajnirani sajt Instituta, koji je vrlo moderan i vrlo uredno „apdejtovan“, što praktično znači da se sva nova izdanja Instituta mogu pronaći i pročitati on-line na sajtu Instituta www.comparativelaw.info

Treba takođe napomenuti i to da je jedna manja delegacija Instituta u sastavu dr Jovan Ćirić, mr Mario Reljanović i Predrag Cenić kao sekretar, 23.05.2008. posetila Pravni fakultet u Nišu. Tom prilikom predstavili smo rad Instituta, pre svega knjige koje smo objavili u poslednjih nekoliko godina, a sa druge strane, naši ljubazni domaćini su nas upoznali sa radom ove visokoškolske ustanove. Dogovorena je saradnja za ubuduće.

U tom smislu pominjemo i posetu Institutu za strategijska istraživanja, koju smo obavili 18.12.2008. godine. Delegacija u sastavu dr Jovan Ćirić, dr Ivan Zveržhanovski, mr Jelena Ćeranić i Predrag Cenić kao sekretar Instituta, upoznala je naše domaćine sa aktivnostima i izdanjima Instituta za uporedno pravo, a naši domaćini iz Instituta za strategijska istraživanja su nas upoznali sa svojim radom. Dogovorena je saradnja, a kao plod toga, Institutu za uporedno pravo je dat predlog da na skupu koji u drugoj polovini marta 2009. organizuje Institut za strategijska istraživanja, skupu pod naslovom „Vojna profesija u Srbiji – stanje i perspektive“, neko iz Instituta za uporedno pravo, obradi temu “Ustavna ograničenja ljudskih prava pripadnika vojske – komparativni pregled“.

Takođe pominjemo da je u decembru 2008. godine, za potrebe Ministarstva dijaspore Republike Srbije, Institut za uporedno pravo uradio komentar Zakona o dijaspori, koji se trenutno nalazi u javnoj raspravi. Komentar je uradio dr Jovan Ćirić, a posao je bio vredan oko 200.000 dinara.

Grejanje u Institutu

Problemi u vezi sa nedostatkom grejanja, u značajnoj meri opterećuju svakodnevni rad Instituta. Institut je dužan da plati Beogradskim elektranama za dozolu za priključak na grejanje još oko 1. 200. 000 dinara. Ministarstvo je u prethodnom sazivu u 2 rate, u 2 navrata uplatilo Institutu, odnosno Beogradskim elektranama, deo duga za priključak na grejanje, ali, nakon toga, uplate po tom osnovu su prestale. Problem, koji postoji, odnosno koji će se tek pojaviti, jeste problem oko radova u samoj zgradi, radova koji verovatno nisu tako jeftini, te, imajući u vidu trenutnu ekonomsku situaciju, na žalost nije realno očekivati da problem grejanja u dogledno vreme bude rešen.

Prostorije Instituta

Prostorije Instituta za uporedno pravo dugi niz godina, zapravo od samog osnivanja Instituta, nisu bile zvanično dodeljene Institutu na korišćenje, odgovarajućim pravnim aktom. Odnosno u zemljišnim knjigama nije stajalo da Institut za uporedno pravo raspolaže pravom korišćenja. Prostorije su naravno državno vlasništvo, ali nije postojao odgovarajući pravni akt, kojim bi bio pravno ozvaničen i ozakonjen boravak Instituta u ovim prostorijama. Poučeni iskustvom sa Institutom za političke studije, koji je u proleće prošle godine, „izbačen“ na ulicu iz svojih prostorija u kojima se dugo godina nalazio, angažovali smo se da od strane Direkcije za imovinu Republike Srbije dobijemo saglasnost za upis prava korišćenja na prostorijama u ulici Terazije 41. čime je položaj Instituta ipak nešto stabilniji, nego što je to bilo pre, kada te saglasnosti, tog papira, formalno nije bilo.

U Beogradu, 23.02.2009.

Dr Jovan Ćirić,
Direktor Instituta za uporedno pravo

PLAN RADA INSTITUTA ZA UPOREDNO PRAVO ZA 2009. GODINU

Rad Instituta za uporedno pravo u 2009. godini u mnogome će zavisići od sveukupne ekonomske situacije u drušćtvu, a prvenstveno u vezi sa finansiranjem od strane Ministarstva nauke. Ukoliko bi se zadržao postojećii nivo finansiranja, moglo bi se govoriti o relativno dobrim perspektivama. Ali, u nezvaničnim, pa i zvaničnim razgovorima u Ministarstvu nauke, rečeno mi je da Ministarstvo, osim još dva doktora nauka, u vezi kojih se već duže vremena vode pregovori, neće vršiti prijem niti jednog novog istraživača na projekat, pa čak, ni kada su u pitanju mladi pripravnici. Već sama ta činjenica govori o ozbiljnosti situacije. Ipak, ukoliko bi se ostvario prijem na projekat od strane Ministarstva, ta dva doktora nauka, situacija u Institutu i funkcionisanje projekta bilo bi sasvim zadovoljavajuće. Pogotovu što se može očekivati da neko od mladih istraživača, magistara, u toku ove 2009. godine doktorira, ili da bar preda završenu doktorsku tezu svom mentoru. U tom smislu, sa naše strane učinimo sve da tim kandidatima pružimo našu punu podršku i pomoć u završetku doktorskih teza.

Što se tiče izdavačke delatnosti, objavićemo preostale tri knjige za koje smo od Ministarstva nauke već dobili sredstva. Objavićemo sva tri broja „Stranog pravnog života“. Prva dva broja, kao što sam u izveštaju za 2008. pominjao, već su pripremljena za štampu, sa ukupno 30 članaka, čime smo sa samo dva broja, skoro dostigli ukupan broj članaka objavljenih u tri prošlogodišnja broja.

Planiramo da na leto objavimo jedan tematski zbornik radova pod naslovom „Srpsko pravo i međunarodne sudske institucije“, pod istim naslovom, pod kojim se vodi i naš projekat kod Ministarstva nauke. Bilo bi svakako lepo ukoliko bismo objavili još neki sličan tematski zbornik radova, ali, sveopšta ekonomska kriza nameće nam obavezu da budemo krajnje obazrivi u finansijskom poslovanju, pa i kada je reč o izdavačkoj delatnosti.

Nastavićemo sa posetama drugim naučnim i školskim institucijama, te u tom smislu, imamo nameru da posetimo i Pravni fakultet u Kragujevcu i Pravni fakultet u Novom Sadu, a planiramo, ukoliko se to pokaže kao ne mnogo skupo, da početkom juna meseca (tada je Institut započeo sa svojim radom 1956. godine) organizujemo u Kolarčevoj zadužbini promociju najnovijih izdanja Instituta. To bi bila prilika da tada na tu promociju pozovemo predstavnike šire naučne zajednice i predstavnike Ministarstva nauke, te da na taj način, javnosti predstavimo rezultate rada na našem osnovnom projektu, a i uopšte. U tom smislu želim da pomenem da je sa veoma uvažanim

nemačkim naučnikom, teoretičarem Rainer-om Faupel-om postignut dogovor da on krajem aprila doputuje u Beograd i u organizaciji našeg Instituta, a u prostorijama KNU, održi jedno predavanje o vladavini prava („Rule of Law“). Dolazak i boravak gospodina Faupel-a ne bi bio na trošak Instituta, a da bi bilo jasno o kome se radi, želim da napomenem da je to predavanje gospodin Faupel pre nekoliko godina održao na samitu G-8 u Berlinu.

Postignut je dogovor sa „EUROPA INSTITUTOM“ iz Ciriha, da se u drugoj polovini septembra, organizuje zajedničko međunarodno savetovanje na temu „Iskustva novoprimljenih zemalja u EU“. Na tom savetovanju, učestvovali bi stručnjaci iz zemalja u okruženju, ali i zemalja srednje i istočne Evrope, kao i stručnjaci i zvaničnici iz Srbije. Iz svega bi proizišao jedan tematski zbornik radova na engleskom jeziku.

Plan je da sva izdanja Instituta budu i dalje objavljivana on-line na našem sajtu, a plan je takođe da i u narednoj, tj. ovoj 2009. godini radimo na obogaćivanju naše biblioteke, pre svega putem razmene, ali, ove godine i nešto većom kupovinom nego što je to do sada bilo.

Svi drugi planovi u postojećoj domaćoj i svetskoj ekonomskoj situaciji, čini mi se, više bi ličili na spisak lepih želja, nego na neku realnu procenu naših objektivnih mogućnosti.

U Beogradu, 23.02. 2009.

Dr Jovan Ćirić,
Direktor Instituta za uporedno pravo